

L'Inгла

Castellar del Riu

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: A la zona de Castellar del Riu
Emplaçament Al peu de la pista asfaltada que passant per Campllong porta a Llinars.

Coordenades:

Latitud: 42.11152
Longitud: 1.75066
UTM Est (X): 396713
UTM Nord (Y): 4662913

Classificació

Número de fitxa 08050 - 31
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Romànic Modern Contemporani Popular
Segle XII-XIX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: 08049A0040003200000OF
Autoria de la fitxa Sara Simon Vilardaga
Data de registre de la fitxa: dt., 12/07/2011 - 02:00

Descripció

La masia Ca l'Inгла està situada a la zona sud del municipi, prop de la carretera que porta de Castellar del Riu a la zona de Terrers (o sigui que connecta amb la carretera de Berga a Sant Llorenç de Morunys), i

també al costat del torrent de Castellar. La masia està conformada per l'edifici de la casa i adossat al costat sud un porxo o paller i al costat nord, l'estructura caiguda d'un cobert senzill (era de fusta i coberta de fibrociment). La casa presenta planta quadrangular, consta de planta baixa, primera i sotacoberta, i té teulada a dos vessants amb el carener orientat nord-sud. L'edifici està construït adossat al marge o al desnivell del terreny, fet que li permet tenir accés a dos nivells de planta. Els murs presenten un paredat molt regular, format per carreus desbastats i una mica polits, disposats a trencajunt i en filades regulars, i cantoneres que segueixen més o menys el mateix dimensionat dels carreus de les filades, però en aquest cas potser més polits. La part baixa dels murs pel costat nord presenta algunes filades diferenciades, amb alguns trams més irregulars i parts amb lloses o pedres allargades col·locades quasi verticals (com mitja espina de peix, o espiga), també cal anotar que la façana que mira a ponent i aproximadament un terç de la façana de tramuntana (i l'angle que les uneix) presenta un aparell força diferent, es tracta d'un parament formant per peces de mides diverses i acabats menys regulars, i col·locades de manera més irregular i amb molta pedreta petita falcant les peces grans. Sembla que part d'aquests murs vagin ser totalment refets en algun moment, probablement a causa d'algun esfondrament d'aquesta part de la casa. D'altra banda, també mostra algunes parts en la resta de façanes amb parament més heterogeni, en aquest casos sembla tractar-se de modificacions sobretot d'obertures. En referència a les obertures cal dir que la majoria són força senzilles, moltes són de muntants de carreus i llinda plana de fusta, altres amb muntants de maó massís i alguna de ben senzilla, sense cap element distintiu. A la façana sud hi ha un balcó amfitador amb una barana de ferro. La casa compta amb més d'una porta d'accés, així a planta baixa té accés des de la façana nord i la sud, i també té accés a peu pla des de la façana de llevant, la que queda adossada al marge del terreny, i que dona accés directa a la planta primera. Destaca especialment una obertura, avui tapiada i amagada en la part de la façana que té adossat el porxo, es tracta d'una finestra del nivell de planta primera, és formada per una llinda monolítica que conforma un arc de mig punt, i brancals i ampit també en carreus tot de pedra ben tallada, picada i polida. Aquesta obertura és un element arquitectònic d'època medieval, probablement d'entorn als segles XII o XIII, cronologies que coincidirien amb l'aparell més regular dels murs. El paller, situat adossat al mur sud de la casa, és una estructura de dos nivells, conformat per una façana principal oberta a migdia, en la que hi ha un pilar central en la façana a l'entorn del qual es configura aquesta àmplia obertura. L'accés a la planta primera és a través d'una petita escala exterior pel costat de llevant. L'interior compta amb un altre pilar al mig de la planta que actua com element de càrrega. Els espais haurien estat destinats sobretot a magatzem i/o bestiar a la planta baixa i a paller a la planta primera. Els murs són fets amb paradat irregular i les cantoneres i els pilars amb carreus desbastats; la coberta és a dos vessants amb el carener orientat nord-sud. Al voltant de la masia, especialment pel costat sud i oest s'obren amplis camps de conreu, molts encara conreats en l'actualitat. A llevant de la casa, a pocs metres, i al peu del camí d'accés hi ha l'estructura d'una font.

Observacions:

La casa s'utilitza com a vivenda de segona residència.
A pocs metres al nord hi ha les restes de la casa Can Cots.

Història

L'estructura arquitectònica d'aquesta masia, en concret gran part dels paraments, aquells que mostren una acabat regular de filades força uniformes amb carreus disposats a trencajunt, i la finestra de llinda monolítica en arc de mig punt, ens permeten apuntar una cronologia medieval que podria remuntar-se fins el segle XII o XIII. No comptem amb documentació coneguda que ens permeti referenciar documentalment aquesta cronologia. L'estructura de la masia ha patit però modificacions important al llarg dels segles, entre les que van implicar la modificació o reconstrucció de la façana de ponent i part de la nord, obres que es

podem emmarcar ja en plena època moderna, sense que podem precisar-ne la cronologia. Cal anotar que a més s'hi que podem observar modificacions en obertures que presenten un acabat que pot correspondre a diverses fases cronològiques de reforma, però algunes ja de ple segle XIX.

A nivell documental no comptem amb referències que ens permetin precisar l'origen medieval de la masia. A nivell documental hem de fer esment al fogatge del 1553 corresponent a la parròquia i terme de Sant Vicenç de Castellar, en aquest hi figura "Bertomeu Jugla", aquesta referència ens porta a pensar en diferents hipòtesis com pot ser la similitud de les grafies entre Ingla i Jugla, i que per tant ens porta a associar aquesta referència amb la masia que tractem. D'altra banda, no podem més que apuntar la coincidència en el fet que Jugla ens fa pensar amb el terme Joglar, que es correspon als personatges que entre altres es dedicaven a difondre les composicions musicals i literàries dels trobadors, terminologia associada i a vegades assimilada a la de trobador. Cal doncs, recordar que al nord de la masia l'Ingla hi trobem les restes de la masia l'Herbatgera que fou possessió del trobador Guillem de Berguedà, i de la qual en el seu testament parla de dues masies; i d'altra banda, cap al sud hi ha la masia de Terçà i les restes del seu Castell, que també va pertànyer al trobador.

No coneixem altres referències documentals ja fins a mitjan del segle XIX, en el llibre "Registro de las casas de campo de cada distrito y los aforados de guerra. nº63. 1856 nº 32" (ACBR), en l'apartat corresponent a Castellar del Riu trobem la referència "Ingla". En el llibre "Amillaramiento de dicho distrito certificado el anyo de 1862" (Conservat a l'Arxiu Municipal), figura una casa a la possessió "Ingla".

Bibliografia

-IGLESIAS, Josep (1979). El Fogatge de 1553. Fundació Salvador Vives Casajuana, Barcelona.

